



2. DÖNEM - 1. YAZILI KAZANIM LİSTESİ

5.4.3.	Teknoloji kullanımının sosyalleşme ve toplumsal ilişkiler üzerindeki etkisini tartışır.
5.4.1.	Sanal ortamda ulaştığı bilgilerin doğruluk ve güvenilirliğini sorgular.
5.4.2.	Sanal ortamı güvenli kullanmaya önem gösterir.
5.4.4.	Buluş yapanların ve bilim insanlarının ortak özelliklerini belirler.
5.4.5.	Yaptığı çalışmalarda bilimsel etiğe uygun davranır.
5.5.1.	Yaşadığı bölgenin ekonomik faaliyetlerini belirler.
5.5.2.	Yaşadığı bölgedeki ekonomik faaliyetlere bağlı olarak gelişen meslekleri tanır.
5.5.3.	Çevresindeki ekonomik faaliyetlerin, insanların sosyal hayatlarına etkisini analiz eder.
5.5.4.	Kullandığı temel ürünlerin üretim, dağıtım ve tüketim ağını analiz eder.

5. SINIF SOSYAL BİLGİLER 2. DÖNEM 1. YAZILI ÇALIŞMA KÂĞIDI

BU KAVRAMLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

KAVRAM	AÇIKLAMA
Teknoloji	Bir sanayi dalı ile ilgili yapım yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri, bunların kullanım biçimlerini kapsayan uygulama bilgisi, uygulamayı bilimidir.
Medya	İnsanlar arasında iletişimi sağlayan gazete, dergi, radyo, televizyon ve Genel Ağ gibi kitle iletişim araçlarının tümüdür.
Buluş (İcat)	Bir şeyi ilk kez ortaya koyma veya icat etmedir.
Mucit	Buluş (icat) yapan kimsedir.
Telif	Kitap yazmak, resim, heykel, beste yazmak, sanat eseri meydana getirmektir.
Kaynakça	Yararlanılan kaynakların araştırma sonunda belirtildiği bölümdür.
Üretim	Yaşadığımız çevredeki kaynakları kullanarak yeni ürünler elde etmedir.
Tüketim	Üretilen malın kullanılması veya hizmetten yararlanılmasıdır.
İhracat (Dış satım)	Bir ülkenin ürettiği bir malı başka bir ülkeye satmasıdır.
İthalat (Dış alım)	Bir ülkenin başka bir ülkeden mal almasıdır.
Ticaret	Kâr elde etmek amacıyla yapılan alım-satım etkinliğidir.
Ekonomik Faaliyet	İnsanların yaşamlarını devam ettirebilmek ve geçimlerini sağlayabilmek için yaptıkları faaliyetlerdir.
Meslek	Bir kimsenin geçimini sağlamak için belirli bir süre veya sürekli olarak yaptığı işidir.

HATIRLANMASI GEREKEN ÖNEMLİ NOTLAR

- ✓ **Kaynakça bölümünde;** 1. Yazarın adı soyadı 2. Kitabın adı
3. Kitabın yayınevi 4. Basıldığı yer ve tarih bulunur.
- ✓ **Bor minerali** Balıkesir, Bursa, Kütahya ve Eskişehir çevresinde çıkarılır, dünyada en fazla ülkemizde bulunur.
- ✓ **Meslek Seçimini Etkileyen Faktörler:** 1. İlgi ve yetenekler 2. İstekler
3. Cinsiyet ve fiziksel özellikler 4. Aile ve çevrenin etkisidir.

BİLİM İNSANLARI VE ÖZELLİKLERİ

Bilim İnsanı	Özellği
İsaac Newton	- Fizik, matematik, astronomi bilginidir. - Aynalı teleskobu geliştirmiştir. - Yer çekimi kanununu bulmuştur.
Aziz Sancar	- ABD Ulusal Bilimler Akademisine seçilen ilk Türk'tür. - DNA harita araştırması sayesinde 2015 yılında Nobel Kimya ödülünü kazanmıştır.
Edison	- Fizik, bilginidir. "Ampul"u bulmuştur.
İbn-i Sina	- Mikrobun hastalıklara sebep olduğunu bulmuştur. - Tıp alanında çok önemlidir. - Avrupa'da "Avicenna" adıyla tanınmış ve eserleri Avrupa üniversitelerinde okutulmuştur.
Luis Pastör	- Fizik, kimya ve tıp alanında çalışmıştır. - Kuduz aşısını bulmuştur.

ÖNEMLİ BULUŞLAR ve BULUŞLARI YAPANLAR

Kim Buldu?	Ne Buldu?
John Logie Baird	Televizyon
Guiglielmo Marconi	Radyo
Alexander Graham Bell	Telefon
Samuel Morse	Telgraf, Morse Alfabesi

BÖLGELER VE BÖLGELERDE GELİŞEN MESLEKLER

Bölge Adı	En Çok Gelişen Meslekler
Akdeniz Bölgesi	Turist rehberliği, aşçılık, tercümanlık, animatörlük, otel işletmeciliği
Marmara Bölgesi	Kaptanlık, şoförlük, bankacılık, öğretmenlik, mühendislik, doktorluk
Karadeniz Bölgesi	Orman mühendisliği, orman bekçiliği, marangozluk, orman işçiliği
İç Anadolu Bölgesi	Çiftçilik, ziraat mühendisliği
Ege Bölgesi	Mühendislik, işçilik, teknisyenlik
Doğu Anadolu Bölgesi	Besicilik, veterinerlik, çobanlık
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	Maden mühendisliği, maden işçiliği, sondaj teknikerliği, iş güvenliği uzmanı

**A. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız. (8x2=16 Puan)**

1. (.....) Doğada insan eli değmeden oluşan ve gezilip görülebilecek özelliği olan yerlere doğal varlık denir.
2. (.....) Haritalardaki küçültme oranına lejand denir.
3. (.....) Teknolojinin kültürümüz ve yaşam biçimimizde değişikliklere sebep olması olumsuz bir durumdur.
4. (.....) Bilgiye erişim için bilgilerin güncel olup olmadığı dikkate alınmamalıdır.
5. (.....) Bizden fotoğraf, kimlik bilgileri, adres, telefon, şifre gibi kişisel bilgilerimizi isteyen kişilere bilgilerimizi vermemeliyiz.
6. (.....) Günümüzde bilgiye ulaşma araçlarının başında internet gelmektedir.
7. (.....) Üretilen malın kullanılması veya hizmetten yararlanılmasına dağıtım denir.
8. (.....) Akdeniz ve Ege kıyılarındaki ovalarda yağış az olduğu için kurak iklime dayanıklı ürünler yetiştirilir.

B. Aşağıdaki kavramları cümlelerdeki boşluklara uygun ekler kullanarak yazınız. (8x3 = 24 Puan)

1. Hora ve karşılama yöresinde oynanan halk oyunlarımızdır.
2. Taş, toprak ve kayaların eğimli arazilerde kayarak yer değiştirmesine denir.
3. Bir şeyi ilk kez ortaya koymaya veya icat etmeye denir.
4., bilginin unutulmasını engelleyen, bilginin kalıcı olmasını sağlayan buluştur.
5., mikrobun hastalıklara sebep olduğunu bulan, Avrupa'da "avicenna" adıyla tanınan ve eserleri Avrupa üniversitelerinde okutulan tıp bilginidir.
6. Kâr elde etmek amacıyla yapılan alım-satım etkinliğine denir.
7. Yağış ve neme fazla ihtiyaç duyan çay, fındık ve mısır üretimi yaygın olan bölgemiz Bölgesi'dir.
8. Bursa (Uludağ), Erzurum (Palandöken), Bolu (Kartalkaya) illeri yapıldığı illerdir.

C. Aşağıdaki soruların cevaplarını altındaki boşluklara yazınız. (4x4=16 Puan)

1. Denizlerde ulaşımın güvenli yapılmasını sağlayan buluş hangisidir?
.....
2. Ortaya konulan kitap, beste ve heykel gibi herhangi bir eserin tüm haklarının yapan kişiye ait olmasına ne ad verilir?
.....
3. Balıkesir ve Bursa çevresinde çıkarılan, dünyada en fazla ülkemizde bulunan maden hangisidir?
.....
4. Turist rehberliği, aşçılık, tercümanlık, otel işletmeciliği gibi mesleklerin geliştiği bölgemiz hangisidir?
.....

D. Aşağıdaki kavramlarla açıklamalarını eşleştiriniz. Açıklamanın başındaki harfi kavramın başındaki (.....) işaretli yere yazınız. (8x3 = 24 Puan)

	AÇIKLAMA	KAVRAM
1.	A. Denizli ilinde bulunan travertenlerin bulunduğu yerin adı	(.....) Mucit
2.	B. Sera etkisindeki artışla birlikte dünya atmosferinin ortalama sıcaklığının artması durumu	(.....) A. Graham Bell
3.	C. Buluş (icat) yapan kimse	(.....) Turizm
4.	D. DNA araştırmasıyla 2015 yılında Nobel Kimya ödülünü kazanan bilim insanı	(.....) İthalat
5.	E. Telefonun mucidi	(.....) Kararlılık
6.	F. Bilim insanlarının özelliklerinden biri	(.....) Pamukkale
7.	G. Bir ülkenin başka bir ülkeden mal alması	(.....) Aziz Sancar
8.	H. İnsanların yaşadıkları yerden ayrılarak başka yerlere kısa süreli geziler yapması ve bu gezilerin oluşturduğu faaliyetlerin bütünü	(.....) Küresel ısınma

E. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplayınız. (4x5 = 20 Puan)

1. • Yazlar serin, kışlar ılıktır.
• En fazla yağış sonbaharda görülür.
• Dört mevsim yağışlıdır.
• Bitki örtüsü ormandır.

Bu bilgiler ülkemizde görülen aşağıdaki hangi iklime aittir?

- A) Akdeniz İklimi
B) Karadeniz İklimi
C) Marmara (Geçiş) İklimi
D) Karasal İklim

2. **Aşağıdakilerden hangisi sanal ortamdaki tehditlere karşı alınması gereken tedbirlerden biri değildir?**

- A) Kötü niyetli e-postaları dikkate almamalı, başkalarına iletmemeliyiz.
B) Güvenli internet adreslerini belirleyip o adreslere girmeliyiz.
C) Kişisel bilgilerimizi isteyen kişilerle paylaşmamalıyız.
D) İnternette bulduğumuz her dosyayı indirmeliyiz.

3. Toplumun ihtiyaçlarının değişmesi sonucu zaman içinde bazı meslekler geçerliliğini yitirmiştir. Yeni ihtiyaçların ortaya çıkması sonucunda yeni meslekler ortaya çıkmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ortaya yeni çıkan mesleklerden biri değildir?

- A) Nalbantlık
B) Pilotluk
C) Bilgisayar programcılığı
D) Yazılım mühendisliği

4. Nüfusun fazla olduğu şehirlerin çevresinde kümes hayvancılığı önemli bir ekonomik faaliyettir.

Buna göre aşağıdaki şehirlerden hangisinde kümes hayvancılığı faaliyeti daha azdır?

- A) İstanbul
B) Ankara
C) Tunceli
D) İzmir



1. Bir çizimin harita olabilmesi için;

- I. Bir ölçek dahilinde çizilmiş olması,
- II. Kuş bakışı görünümüne sahip olması,
- III. Bir düzlem üzerine aktarılmış olması

özelliklerinden hangilerinin bulunması gerekir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

- 2. I. Denizlerden uzak olması,
II. Etrafının dağlarla çevrili olması,
III. Tarımsal ürün çeşitliliğinin az olması**

Yukarıda verilenlerden hangileri Doğu Anadolu Bölgesi'nde karasal iklim görülmesinin nedenlerindendir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisi ülkemizde nüfus yoğunluğu yüksek olan yerlerin genel özelliklerinden biri değildir?

- A) Çarpık kentleşmenin görülmesi
- B) Sanayi alanında iş gücünün olması
- C) Bozkır bitki örtüsüne sahip olması
- D) Ticari faaliyetlerin gelişmiş olması

4. Aşağıdakilerden hangisi bilim insanlarının ortak özellikleri arasında gösterilemez?

- A) Bilgilere tarafsız şekilde yaklaşması
- B) Araştırmacı bir ruhla hareket etmesi
- C) Olaylara karşı şüpheci ve meraklı olması
- D) İçinde bulunduğu kültüre göre davranması

5. Aşağıdakilerden hangisi teknolojinin olumlu etkileri arasında gösterilebilir?

- A) Dünyadaki gelişmelerin yakından takip edilebilmesi
- B) Dolandırıcılık faaliyetlerinin daha fazla görülmesi
- C) Odaklanma ve dikkat sorunlarına yol açması
- D) İnsanlar arası etkileşimi azaltması

6. • “Bacasız sanayi” diye bilinir.
• Güneşli gün sayısının fazla olduğu yerlerde yaygındır.
• Akdeniz ve Ege kıyılarında yoğun olarak yapılan ekonomik faaliyettir.

Bilgileri verilen ekonomik faaliyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarım
B) Turizm
C) Hayvancılık
D) Sanayi

7. Aşağıdakilerden hangisinde verilen hizmet sektörü ile bu sektörün ihtiyaç duyduğu meslek grubu doğru eşleştirilmiştir?

Hizmet Sektörü	Meslek
A) Sağlık	Şoför
B) Ulaşım	Hemşire
C) Eğitim	Öğretmenlik
D) Turizm	Polis

8. Yaşadığı mahallede her gün kavga olmasından rahatsız olan Mehmet; bu durumu polise bildirmek için aşağıdaki haklardan hangisini kullanabilir?

- A) Dilekçe Hakkı
B) Konut Dokunulmazlığı
C) Seçme ve Seçilme Hakkı
D) Düzeltme ve Cevap Hakkı

9. Devlet, toplumun temel ihtiyaçlarını karşılamakla sorumludur. Ancak nüfusun giderek artması dolayısıyla devlete destek olacak kuruluşlara ihtiyaç duyulmuştur. Bu kuruluşlara “Sivil Toplum Kuruluşları” denir.

Aşağıdakilerden hangisi sivil toplum kuruluşları arasında gösterilemez?

- A) ÇEVKO
B) TEMA
C) AKUT
D) DSİ

10. Temel hak ve özgürlükler anayasamız tarafından koruma altına alınmıştır. Bütün vatandaşlar sahip oldukları bu hakları yasalar çerçevesinde kullanır. Anayasamız temel hak ve hürriyetlerin korunması, kullanılabilmesi, imkânlarının hazırlanması bakımından devlete çeşitli görevler yüklemiştir.

Buna göre devletin koruması gereken en temel görevleri arasında yer alan hak aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konut dokunulmazlığı
B) Seçme ve seçilme hakkı
C) Yaşama hakkı
D) Din ve ibadet hürriyeti

(Her sorunun doğru cevabı 10 puandır.)

NİSAN TATİLİNE KADAR OLAN KONULARI KAPSAR
SOSYAL BİLGİLER

KLASİK YAZILI

A.

1. D 2. Y 3. D 4. Y 5. D
6. D 7. Y 8. Y

B.

1. Trakya 2. heyelan
3. buluş 4. Yazı
5. İbn-i Sina 6. ticaret
7. Karadeniz 8. kış turizmi

C.

1. Pusuladır.
2. Telif adı verilir.
3. Bordur.
4. Akdeniz Bölgesi'dir.

D.

1. C 2. E 3. H 4. G 5. F
6. A 7. D 8. B

E.

1. B 2. D 3. A 4. C

TEST YAZILISI

1. D 2. A 3. C 4. D 5. A
6. B 7. C 8. A 9. D 10. C